

стѣж съ не гърци Іерарси высшытѣ светителски длъжности въ българскытѣ земи.

И тъй Гърцытѣ два пѫти сѫ давали на Българытѣ Патріархатъ, и двата пѫти сѫ го събaryaли съ собственитѣ си рѫцѣ. Пыта са прочее: ще са покаже ли у тѣхъ охота да испуснатъ изъ рѫцѣтѣ си третий пѫтъ монополията на черковното управление?

Гърцытѣ, подобно на поляцытѣ въ западна Руссия или на Нѣмцытѣ въ Австрія, никакъ не сѫ расположени доброволно да са откажатъ отъ тѣзи исторически права и преимущества, които тѣ, право или криво, считатъ съединени съ тѣхната припадлѣжност на елинската раса (племе), единственната пръяна наслѣдница — на падишата дѣломъ, но не и умрѣла въ въображението имъ — Византійска имперія. Странно, въистинѣ, смѣшеніе на трагическо вѣрованіе въ реално съществованіе на едни призраци на въображението и на комическата увѣренность, че и за други тѣ е задлъжително припознаваніето на тѣзи мечта, на туй балнуванье.

Българытѣ могжатъ да имѣтъ независима отъ Гърцытѣ Іерархія, не защото сѫ имали нѣкога таквици Іерархія, но просто защото искатъ да я имѣтъ — и никой нѣма нито най-малко право да насилва тѣхната съвѣсть, тѣхното религіозно чувство, тѣхното народно самосъзнаніе.

Но ще ни кажатъ нѣкои, съвършена ли е и сега еманципаціята на Българытѣ изъ подъ черковната зависимост отъ Гърцытѣ, когато първѣтѣ сѫ невѣжествени, поробени, нетвърди въ вѣрата и служатъ като просто играло въ рѫцѣтѣ на нѣколко своеокористни агитатори?

Отговарямы: преминуваньето отъ робство къмъ свободата не е никога преждевременно и не е никогда късно — първо туй. Второ, благоразумно ли е да са оставя човѣкъ въ тинята чакъ до тогасъ, до